

Collegebericht

Collegevergadering: 5 april 2022

Zaaknummer : 1014375
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder(s) : A.C. Nienhuis/ A. Van der Have
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen in Heemstede

Aanleiding

De ontwikkelingen rondom de stroom vluchtelingen uit Oekraïne volgen elkaar snel op. Door middel van een collegebericht wordt de raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot de opvang van Oekraïners in Heemstede. Voor meer actuele informatie over de opvang van Oekraïners en over lokale initiatieven, verwijst het college u naar de sociale kanalen en de website van de gemeente.

Algemeen

Op 24 februari begon de grootschalige aanval van Rusland op Oekraïne. De grove aantasting van de internationale rechtsorde door Rusland raakt ons allemaal. Het is een ernstige aanval op vrijheid, democratie en mensenrechten in de wereld. Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne heeft een grote vluchtelingenstroom op gang gebracht. Het is nog niet te voorzien hoe groot de stroom naar Nederland zal zijn, maar de verwachting is dat het om vele tienduizenden vluchtelingen zal gaan. Ook de gemeente Heemstede wil steun bieden aan de Oekraïners die door oorlog uit eigen land zijn verdreven. De gemeente neemt hierin haar verantwoordelijkheid en werkt zoveel mogelijk samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om op korte termijn opvang te bieden voor Oekraïners in Heemstede. Daarnaast heeft de gemeente een taak in het stroomlijnen van lokale initiatieven, het coördineren van vrijwilligers en het inrichten van een communicatiestructuur. De komst van mogelijk grote groepen Oekraïense vluchtelingen komt bovenop al bestaande tekorten aan opvangplekken voor statushouders uit andere landen. Ook dit is een belangrijke opdracht die voor de gemeente onverkort blijft staan. Hieronder leest u de gebeurtenissen van de afgelopen weken.

Opvangplekken in Heemstede

De gemeenten in Kennemerland staan voor de gezamenlijke opdracht om op korte termijn minimaal 2000 opvangplekken te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Ook de gemeente Heemstede wil hieraan bijdragen en is hard aan de slag op korte termijn minimaal 100 Oekraïners op te kunnen vangen. Daarvan zijn inmiddels de eerste 35 plekken gereed in locatie Kerklaan, waarvan er sinds vorige week dinsdag 31 bezet zijn. Bij de realisatie van opvang wordt uitgegaan van een tijdelijk verblijf van ten minste een half jaar. Tegelijkertijd wordt nagedacht over de middellange en langere termijn. Hierbij wordt rekening gehouden met gevolgen voor de omgeving en omwonenden en de andere opgaven zoals tussenlocatie voor statushouders, IHP en wonen (& zorg).

Regionaal coördinatiepunt en registratie per gemeente

Oekraïense vluchtelingen die onderdak zoeken kunnen 24/7 contact opnemen met het regionale coördinatiepunt (tel. 023-5115550; oekrainevragen@haarlem.nl). Op basis van beschikbare plekken en type opvanglocaties worden zij vervolgens aan één van de regiogemeenten toegewezen. Daarna is het belangrijk dat zij zich bij de

Collegebericht

Collegevergadering: 5 april 2022

gemeente van vestiging inschrijven voor een BRP registratie, ook wanneer zij niet op een opvanglocatie van de gemeente verblijven. Het is belangrijk dat Oekraïners die bij gastgezinnen verblijven zich ook laten registreren om in aanmerking te komen voor leefgeld, toegang tot de gezondheidszorg en onderwijs. Ook ontvangen zij na inschrijving in een BSN nummer, waardoor er toeleiding naar werk plaats kan vinden. Oekraïners die in Heemstede verblijven kunnen zich laten inschrijven bij de publieksbalie van de gemeente. Er wordt rekening gehouden met oplopende wachttijden ten aanzien van de BRP registratie, zowel in Heemstede als in de regio. Er wordt samen naar oplossingen gezocht om de gemiddelde wachttijd naar beneden te brengen.

Tijdelijke crisis- en noodopvang in pand Kerklaan 61

In het voormalig politiebureau op de Kerklaan 61 zijn reeds 35 opvangplekken in gereedheid gebracht op de begane grond. Dit aantal wordt in de komende weken op de eerste verdieping uitgebreid. Op 22 maart zijn de eerste Oekraïense vluchtelingen hier ontvangen en op dit moment verblijven er in totaal 31 personen. Dit is een gemengde groep van alleenstaanden, gezinnen, en mensen uit derde landen (die op het moment van het uitbreken van de oorlog in Oekraïne verbleven).

Bij aankomst worden nieuwe bewoners ontvangen door de locatiemanager en de aanwezige coördinator. De sfeer onder bewoners is over het algemeen goed. Er worden veel gesprekken gevoerd met en tussen de bewoners onderling. Vragen van de bewoners worden zo goed mogelijk beantwoord en om de communicatie te bevorderen worden tolken ingezet. Voor de eerste weken wordt het ontbijt, lunch en avondeten verzorgd door de gemeente in samenwerking met Spaarne Werkt en Burghave. Alles op en rond de opvanglocatie wordt begeleid door vrijwilligers en coördinatoren, maar ook de bewoners zelf helpen graag mee. Er is een grote en enthousiaste inzet van eigen medewerkers van de gemeente, zonder welke het opstarten van deze locatie niet mogelijk was geweest. De komende periode wordt de inzet van eigen medewerkers afgeschaald en wordt naar verwachting binnen twee weken overgenomen door een externe partij in samenwerking met welzijnspartner WIJ Heemstede.

Aanvraag omgevingsvergunning

Op 11 maart 2022 heeft de raad besloten het pand op Kerklaan 61 in te zetten voor tijdelijke crisis- en noodopvang van Oekraïense vluchtelingen, vooruitlopend op een definitieve keuze voor het gebruik van dit pand. Hierbij wordt uitgegaan van tijdelijk verblijf voor ten minste een half jaar. Het gebruik van dit pand als crisis- en noodopvang past niet binnen het huidige bestemmingsplan. Om die reden is een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan aangevraagd. Het is de verwachting dat over een half jaar wordt bepaald of de huidige crisis- en noodopvang moet worden verlengd of dat er een besluit is genomen over de inzet van het gebouw aan de Kerklaan 61 voor andere doeleinden (bijvoorbeeld als wissellocatie voor scholen of als tussenlocatie voor statushouders). Omdat het echter nog niet bekend is wanneer de definitieve keuze over het gebruik van het pand wordt gemaakt, is de omgevingsvergunning voor een periode van anderhalf jaar aangevraagd. Zodra de Kerklaan ingezet voor een ander doel zal er een nieuwe aanvraag omgevingsvergunning gestart worden. De eerder ingediende aanvraag omgevingsvergunning voor het gebruik van het pand als wissellocatie voor het onderwijs is ingetrokken.

Collegebericht

Collegevergadering: 5 april 2022

Tijdelijke crisis- en noodopvang aan de Glipperweg 57

De werkzaamheden in pand Glipperweg 57 zijn gestart, het pand wordt in de komende weken gereed gemaakt om als noodopvang te dienen. De verwachting is dat we ongeveer 6 kamers kunnen inrichten inclusief keuken, gezamenlijke ruimte en hal. Ook is er een douche unit geplaatst.

Tijdelijke crisis- en noodopvang in noodwoningen

Naast de inzet van locaties Kerklaan 61 en Glipperweg 57 voor tijdelijke crisis- en noodopvang, heeft de gemeente 30 noodwoningen aangekocht voor de opvang van ongeveer 60 vluchtelingen. De geschikte locaties om deze noodwoningen in Heemstede te plaatsen zijn in kaart gebracht en worden aanstaande maandag 4 april voor wensen en bedenkingen voorgelegd aan de raad. Er worden 3 locaties voorgesteld voor de gefaseerde plaatsing van deze noodwoningen, uitgaande van een tijdelijk verblijf van ten minste een half jaar. De aanvragen voor de omgevingsvergunningen zullen een langere looptijd hebben (net als bij de Kerklaan). We houden rekening met de omgeving en omwonenden. Na de raadsvergadering van 4 april zal er zo spoedig mogelijk een informatiebijeenkomst voor omwonenden plaatsvinden, waar zij hun vragen en ideeën kunnen meegeven.

Overige locaties

Naast de locaties waar de gemeente mee aan de slag is, wordt gekeken naar locaties die mogelijk later ingezet kunnen worden. Hiervoor worden ook inwoners, bedrijven en instellingen zoals kerken en eigenaren van landgoederen, gevraagd zich te melden als zij in het bezit zijn van panden of gronden die hiervoor ingezet kunnen worden. Op de website van de gemeente kan men zich hiervoor opgeven. Er zijn ook inwoners in Heemstede die bereid zijn in hun eigen huis onderdak te bieden aan Oekraïners. Deze mensen kunnen zich opgeven via takecarebnb.nl. De gemeente is aan de slag met een inventarisatie van het aantal Oekraïners dat bij Heemstedse gastgezinnen en particulieren wordt opgevangen.

Relatie tot opvang statushouders

De komst van een groot aantal vluchtelingen uit Oekraïne en de inrichting van tijdelijke crisis- en noodopvang voor deze groep, komt bovenop de bestaande acute tekorten aan opvangplekken voor asielzoekers en statushouders uit andere landen. De nood- en vervolgoopvang voor asielzoekers en statushouders is een belangrijke opdracht voor de regio en de gemeente en blijft onverkort staan. De extra opgave voor de gemeente Heemstede bestaat uit het realiseren van een tussenlocatie voor 15-20 statushouders. Hiervoor zal een apart voorstel aan de raad worden voorgelegd.

Communicatie en participatie

De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de vluchtelingenstroom die hierdoor op gang is gekomen, worden ook in Heemstede ervaren. Het is de taak van de gemeente om haar inwoners zo goed mogelijk te informeren en de gelegenheid te bieden om met elkaar het gesprek te voeren. Communicatie vindt onder andere plaats via regelmatige updates op de gemeentelijke website en de sociale kanalen.

Informatiebijeenkomst omwonenden en belanghebbenden

Omwonenden van opvanglocaties worden per brief op de hoogte gebracht over de stand van zaken met betrekking tot locaties bij hen in de buurt. Daarnaast wordt er

Collegebericht

Collegevergadering: 5 april 2022

een informatiebijeenkomst georganiseerd waar gelegenheid is voor omwonenden en belanghebbenden, zoals de omliggende sportverenigingen en Burghave (ligt achter raadhuis), om vragen te stellen en ideeën te delen. Afhankelijk van de besluitvorming is het voornemen om de bijeenkomsten voor omwonenden van de locatie Glipperweg 57 en de locaties van de noodwoningen op 7 april te organiseren. Omwonenden worden hiervoor per brief uitgenodigd.

Website gemeente en e-mailadres

Op de [website van de gemeente](#) is de informatie met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen in Heemstede verder uitgebreid. Naast informatie over lokale initiatieven en opvanglocaties, is er ook informatie in verschillende talen voor de vluchtelingen zelf en wordt de informatie voor inwoners die particuliere opvang bieden verder aangevuld. Daarnaast is er een apart e-mailadres ingericht waar inwoners terecht kunnen met vragen en initiatieven: oekraine@heemstede.nl.

Zorg, onderwijs en werk

Toegang tot zorg

Het zorgen voor primaire opvang is de eerste stap waaraan voldaan moet worden bij de opvang van vluchtelingen. Hieronder valt ook het bieden van direct noodzakelijke medische en psychische zorg. De toegang tot huisartsen, tandartsen en apotheek lijkt in Heemstede tot nu toe geen probleem. Wanneer de stroom vluchtelingen verder toeneemt zal dit wellicht veranderen. Er lopen gesprekken met de GGD/GHOR hoe dit te monitoren in samenwerking met de eerstelijnszorg, om op tijd te zorgen voor een goede oplossing.

Daarnaast heeft op landelijk niveau de Europese Commissie gevraagd of Nederland patiënten kan opnemen, die zich in EU buurlanden van Oekraïne melden met een urgente medische vraag. Het Landelijk Coördinatie Patiënten Spreiding (LCPS) heeft daarop een inventarisatie gemaakt van de beschikbare capaciteit in Nederland en onder andere op basis hiervan besloten om deze patiënten op te gaan vangen. Het LCPS draagt hierbij zorg voor de coördinatie en spreiding in Nederland.

Onderwijs

In nauw overleg met de regiogemeenten en de schoolbesturen is de volgende onderwijslijn bepaald:

- Kinderen van 4 - 5 jaar: aanmelden bij basisscholen in de gemeente. Zie [overzicht scholen](#) in Heemstede.
- Kinderen van 6 tot 12 jaar: aanmelden bij de ITK (Internationale Taalklas): Pr. Beatrixdreef 6, 2033 TX Haarlem. Telefoonnummer 023 – 7078260. E-mail itk@twijs.nl
- Kinderen van 12 tot 17 jaar: aanmelden bij de ISK (Internationale Schakelklas): Schoterstraat 4, 2021 HH Haarlem. Telefoonnummer 06-46227731. E-mail info@ISKHaarlem.nl

Op dit moment wordt er naarstig gezocht naar locaties voor de uitbreiding van de ITK, we spreken van zogenaamde satellietlocaties. WIJ Heemstede heeft twee lokalen in de Luifel aangeboden.

Collegebericht

Collegevergadering: 5 april 2022

Leefgeld

Vluchtelingen uit Oekraïne krijgen binnenkort leefgeld om bijvoorbeeld eten en kleding van te kopen. Bij de verdere uitwerking van de regeling heeft de VNG samen met een aantal gemeenten gekeken of de regeling goed uit te voeren is. Op basis daarvan is de leefgeldregeling op een aantal punten aangepast. Zo zijn de bedragen afgerond en wordt het leefgeld voor alle vluchtelingen uit Oekraïne van €260 maandelijks uitgekeerd. Daarnaast krijgen vluchtelingen uit Oekraïne die bij gastgezinnen verblijven een extra maandelijks bedrag, het zogeheten wooncomponent, van € 215 per volwassene en € 55 per minderjarige. Met dit bedrag kunnen vluchtelingen een bijdrage leveren aan de kosten die het gastgezin maakt. Gastgezinnen ontvangen zelf geen vergoeding. Ook is bepaald dat het leefgeld wordt beëindigd als de vluchteling uit Oekraïne betaald werk gaat doen. De IASZ is hiermee aan de slag, de uitwerking van het proces vergt echter tijd, ook zijn bepaalde voorwaarden nog niet helder gemaakt vanuit het Rijk.

Werk

Vluchtelingen uit Oekraïne die kunnen en willen werken, krijgen toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Het kabinet schrapt de verplichting om een tewerkstellingsvergunning te hebben. Wel zijn er enkele voorwaarden om deze kwetsbare groep mensen extra te beschermen. Eerder deze maand heeft de Raad van de Europese Unie de Richtlijn tijdelijke bescherming geactiveerd. Het kabinet heeft nu besloten dat er voor vreemdelingen die onder deze richtlijn Nederland binnenkomen, geen tewerkstellingsvergunning nodig is. Deze vrijstelling geldt vanaf 1 april (met terugwerkende kracht tot 4 maart). Om deze kwetsbare groep vluchtelingen extra te beschermen, stelt het kabinet wel een aantal voorwaarden aan de toegang tot de arbeidsmarkt. Zo mogen mensen alleen in loondienst werken. Ook moet de werknemer door de werkgever uiterlijk twee werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden aangemeld worden bij UWV en moet de werkgever informatie doorgeven als de werkuren en werkplek.

Ambtelijke organisatie

De urgentie en noodzaak van het realiseren van tijdelijke crisis- en noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen is groot en dit wordt ook gevoeld door de eigen medewerkers van de gemeente. Zonder de inzet van eigen medewerkers was het niet mogelijk geweest om op korte termijn de eerste opvangplekken in Heemstede te realiseren en hier wordt nog steeds met volle overtuiging aan gewerkt. De eerste fase van de crisis vraagt om veel improvisatie van de gemeentelijke organisatie en het is onvermijdelijk dat daarbij andere taken zijn blijven liggen. Het college en MT bewaakt de balans tussen crisis en taken die door moeten gaan. Ook wordt er oog gehouden voor het welzijn van onze medewerkers in deze crisissituatie. Dit betekent onder andere dat een aantal projecten en taken voor de komende tijd worden getemporiseerd, zoals het Schone lucht akkoord, het ligplaatsenbeleid, fietsparkeren en regionale inzet op metropoolregio Amsterdam.

Crisisteam Opvang Oekraïne

De eerste fase van de crisis vraagt om veel improvisatie. Om de realisatie van crisis- en noodopvang in Heemstede beter in de organisatie in te bedden, is er een integraal crisisteam Opvang Oekraïne ingesteld met vertegenwoordiging vanuit verschillende beleidsvelden. Naast dit ambtelijke crisisteam is er ook regelmatig bestuurlijk overleg voor de nodig bestuurlijke afstemming. Ook is de gemeente vertegenwoordigd in verschillende regionale overleggen.